

Een publicatie van MSD Animal Health
December 2012 - Jaargang 1

door Peter gemeten **PLUIMVEE**
HARTSLAG #4

**De Gumboro enting op het juiste
moment toedienen via PGVS**

PGVS
Peter's formula

SERVICE OP MAAT VOOR GUMBORO VACCINATIE

Pijlers van Gumboro bestrijding

De voorbije 25 jaar leidde de ziekte van Gumboro regelmatig tot hoge sterfte bij kippen. Een volgehouden preventie dringt zich dan ook op. Deze steunt op 3 pijlers:

- **Bioveiligheid**: géén insleep van het Gumboro virus in de stal
- **Hygiëne**: lage infectiedruk door reiniging en desinfectie
- **Vaccinatie**: actieve bescherming van kuikens door correcte vaccinatie

Voor succes moeten de 3 pijlers steeds samen worden toegepast.

De immuniteitskloof

Kuikens krijgen van hun moeder maternale antistoffen mee die beschermen tegen het Gumboro virus. De antistoffen verdwijnen geleidelijk bij het ouder worden. Op een bepaald ogenblik valt de bescherming helemaal weg. De kuikens zélf beschermen door ze te vaccineren is daarom essentieel. Er wordt geënt met levend vaccin via het drinkwater.

Maternale antistoffen verhinderen het succes van een Gumboro enting. Pas wanneer de titers voldoende gedaald zijn, kan het vaccin werken. Bij ieder kuiken treedt een periode op waarin het al gevoelig is aan een Gumboro infectie maar waarin het nog niet efficiënt gevaccineerd kan worden. Dit noemt men de 'immuniteitskloof' (Figuur 1).

Wanneer is de juiste entdatum?

Om een Gumboro veldvirus zo weinig mogelijk kans te geven, is het tijdstip van vaccinatie enorm belangrijk: niet vroeger dan de maternale antistofiter toelaat maar ook niet later! Aangezien de afname van maternale antistoffen volgens een vast patroon verloopt, kan een geschikte entleeftijd berekend worden vanuit de titer bij het ééndagskuiken (Figuur 1). Voor een betrouwbare entdatumbepaling op stalniveau is bloedonderzoek van een 20-tal ééndagskuikens noodzakelijk.

PGVS

De Persoonlijke Gumboro Vaccinatie Service (PGVS) is een service op maat voor de Belgische pluimveehouder die de oplossing zoekt bij MSD Animal Health. Entdatums worden berekend volgens criteria die op punt werden gesteld na veldonderzoek in eigen land¹. Het resultaat wordt weergegeven in een grafiek die het verband aangeeft tussen leeftijd van de kuikens en entbaarheidsgraad van de toom (Figuur 2).

Hoe werkt PGVS in de praktijk?

- de pluimveehouder laat per stal van 20 ééndagskuikens de Gumboro titers door middel van een Elisa test bepalen in een laboratorium
- de dierenarts stuurt de resultaten naar MSD Animal Health
- MSD Animal Health ontwikkelt de PGVS grafiek
- dierenarts en pluimveehouder bespreken samen een geschikte entdatum en beslissen tot een enkele of dubbele enting

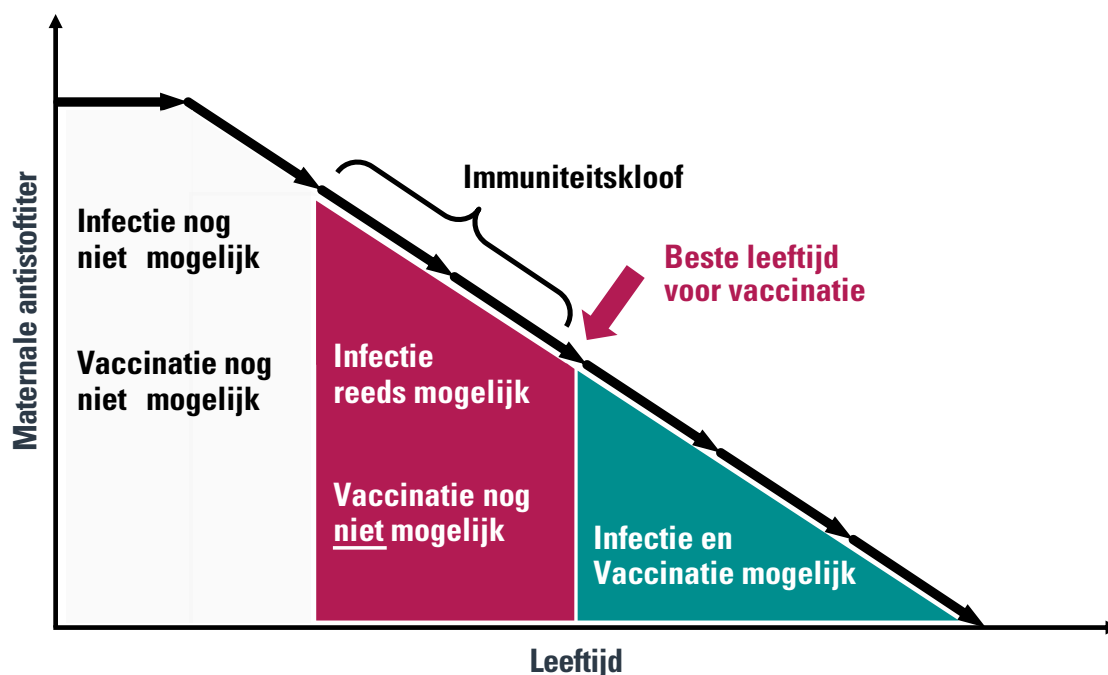
Eén of twee keer enten?

Meestal wordt gevaccineerd wanneer ongeveer 70% van de groep entbaar is. De overige 30% wordt beschermd door circulatie van vaccinvirus in de stal. In perioden van hoge Gumboro infectiedruk kan het zinvol zijn om twee keer te vaccineren. Dit gebeurt dan wanneer bv. 30% en 90% van de toom entbaar is. Bij leghennen en moederdieren wordt de dubbele enting standaard toegepast.

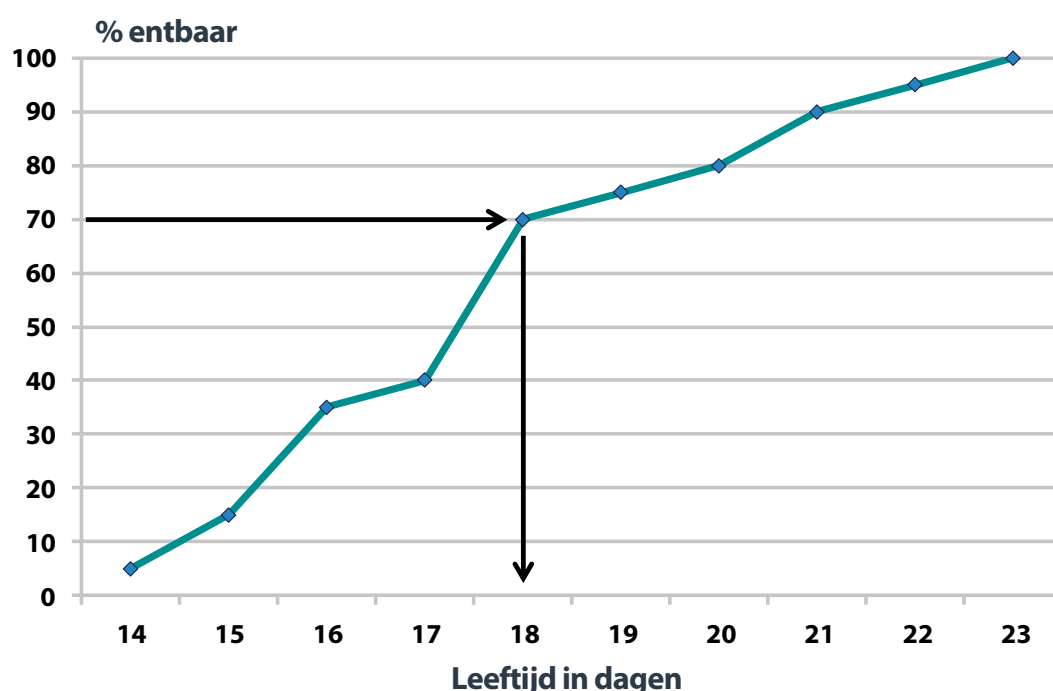
⁽¹⁾Ref: De Herdt et al., 2005. Avian Pathology 34, 501-504

Figuur 1. Verloop van maternale antistoftiters tegen het Gumboro virus en de beste leeftijd voor vaccinatie.

Figuur 2. Theoretisch voorbeeld van een PGVS grafiek voor correcte enkele vaccinatie op dag 18.

1. Is standaard vaccinatie van kippen tegen de ziekte van Gumboro zinvol?

Ja. Sinds eind jaren '80 doen zich in ons land regelmatig uitbraken voor van de ziekte van Gumboro bij kippen. Dat gaat meestal samen met hoge sterfte. Een standaard vaccinatie tegen Gumboro is dus zinvol en wenselijk.

2. Kan ik best routinematig enten op zeer jonge leeftijd?

Nee. Maternale antistoffen kunnen het aanslaan van een Gumboro vaccin verhinderen. Daarom moet men wachten met vaccineren tot een leeftijd dat de maternale antistoftiters voldoende laag zijn. Eens die leeftijd bereikt, wordt best wel zo vlug mogelijk gevaccineerd: dat ogenblik kan berekend worden via het PGVS programma.

3. Kan ik de immuniteitskloof vermijden?

Nee. De immuniteitskloof is een periode die voorkomt bij elk kuiken. In die periode kan vaccinatie nog niet succesvol worden toegepast maar kan al wel infectie optreden. Het risico op infectie van het kuiken tijdens de immuniteitskloof kan beperkt worden door goede hygiëne en bioveiligheid. Het einde van de immuniteitskloof en dus de geschikte leeftijd voor enting kunnen goed berekend worden via PGVS.

4. Kan ik nog iets extra doen bij verhoogd risico op Gumboro?

Ja. Onder normale omstandigheden volstaat een enkelvoudige enting tegen de ziekte van Gumboro. Bij verhoogd risico kan overgeschakeld worden naar een dubbele enting. Geschikte tijdstippen kunnen makkelijk via PGVS bepaald worden. Bij leghennen en moederdieren wordt standaard dubbel geënt.

